| | |
|---|---|
| วิทยานิพนธ์เรื่อง | ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับค่าเสียโอกาสในคดีละเมิดภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ |
| นักศึกษา | ปรีย์ชนก จิรภิวงศ์ |
| อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ | ดร.รุ่งแสง กฤตยพงษ์ |
| หลักสูตร | นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ |
| คณะวิชา | คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม |
| ปีการศึกษา | 2555 |

## บทคัดย่อ

ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) โดยทั่วไปหมายถึงมูลค่าของผลตอบแทนจากกิจกรรมที่สูญเสียโอกาสไปในการเลือกทำกิจกรรมอย่างหนึ่ง ต้นทุนค่าเสียโอกาสเป็นต้นทุนที่ถูกอ้างถึงในวิชาเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากบ่งบอกถึงการเลือกตัวเลือกที่เป็นที่ต้องการทั้งหมดแต่ไม่สามารถเลือกพร้อมกันได้ พร้อมทั้งเป็นแนวคิดสำคัญในการที่จะใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน มีการขยายตัวในด้านเศรษฐกิจและสังคมออกไปมาก การกระทำละเมิดของผู้คนในสังคมจึงมีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้น ครอบครัวในสังคมไทยในปัจจุบัน มักเป็นครอบครัวขนาดเล็ก หากขาดคนหนึ่งคนใดไป ย่อมนำมาซึ่งผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อคนที่เหลืออยู่ ดังนั้น ผู้กระทำละเมิดควรต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทั้งที่เป็นตัวเงิน อาทิ ค่าขาดแรงงาน ค่าขาดไร้อุปการะ และที่ไม่เป็นตัวเงิน อาทิ ค่าเสียหายทางจิตใจ ค่าทนทุกข์ทรมาน โดยหนึ่งในนั้นคือ “ค่าเสียโอกาส”

ในทางกฎหมาย ค่าเสียโอกาสเป็นค่าเสียหายอันมิใช่ตัวเงินประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำละเมิด ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา มีกรณีที่ศาลกำหนดค่าเสียหายอันมิใช่ตัวเงินซึ่งรวมถึงค่าเสียโอกาสด้วยเป็นจำนวนมาก สำหรับประเทศไทย แม้มาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติให้ผู้กระทำละเมิด จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด และมาตรา 446 ประกอบกับ มาตรา 438 บัญญัติให้ผู้เสียหายสามารถเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอย่างอื่นที่มิใช่ตัวเงินด้วยอีกก็ได้ โดยการให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าสินไหมทดแทนตามพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้วก็ตามนั้น

จากการศึกษาพบว่า ศาลไทยมักใช้ดุลพินิจกำหนดค่าเสียหายอันมิใช่ตัวเงินภายในกรอบที่จำกัด กล่าวคือ หากการกระทำละเมิดนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายซึ่งไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงิน

SPU CHONBURI

ได้ มักมีกรณีว่าศาลจะกำหนดให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในลักษณะใด หรือการบังคับให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้เงินให้นั้น จะถือว่าเป็นการทดแทนค่าเสียหายได้หรือไม่อย่างไร

อย่างไรก็ตาม ค่าเสียโอกาสอาจสามารถพิสูจน์ได้ตามหลักเศรษฐศาสตร์และไม่ใช่ค่าเสียหายที่ซ้ำซ้อน การที่ผู้เสียหายควรต้องสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ทุกประการนั้นเป็นสิ่งที่ควรได้รับการสนับสนุน ไม่ควรถูกจำกัดด้วยเหตุผลเพียงเพราะความเสียหายนั้นคำนวณเป็นเงินไม่ได้ การหาวิธีแก้ไขให้ผู้เสียหายได้รับสิ่งตอบแทนเพื่อชดเชยความเสียหายนั้น จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการชดใช้ค่าเสียหายที่เป็นธรรมมากขึ้น การบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องค่าเสียโอกาสในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น พร้อมกับการเสนอแนะแนวทางแก้ไขอื่นๆ ประกอบด้วย จึงได้ถูกนำเสนอไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

SPU CHONBURI

| | | |
|---|---|---|
| THESIS | : | LEGAL PROBLEMS RELATING TO COMPENSATION FOR LOSS OF OPPORTUNITY IN TORT CASE UNDER THE CIVIL AND COMMERCIAL CODE |
| STUDENT | : | PREESHANOK JIRAPIWOWG |
| ADVISOR | : | DR. RUNGSAENG KRITAYAPONG |
| COURSE | : | MASTER OF LAW, PROGRAM IN BUSINESS LAW |
| FACULTY | : | FACULTY OF LAW, SRIPATUM UNIVERSITY |
| ACADEMIC YEAR | : | 2012 |

## ABSTRACT

Opportunity cost in general means the value lost from one activity that is not selected. The cost of opportunity is recognized in economic subject as it identifies the fact that all wanted opportunities cannot be all selected at the same time. It is also the basic principle of how to utilize limited resources in the most efficient way. In Thai society nowadays, the more the economic grows, the more tort cases arise. In addition, the smaller scale of Thai families are, the more impact of lost from tort cases is. People who commit torts or the tortfeasers, thus, have to be responsible for both monetary compensations such as lost of earning, lost of family support, as well as, non-monetary compensations such as lost of mentally damage, lost of suffering, among others, is lost of opportunity respectively.

In term of law, opportunity cost is a type of non-monetary damages resulted from tort. In overseas countries particularly the United Stated of America, a large number of non-monetary damages including opportunity cost are awarded to injured parties. In Thailand, irrespective of the fact that the Civil and Commercial Code does provide in its Section 420 that the tortfeasers are required to make compensation for certain right that is violated. In addition, in its Section 446 and Section 438, the law also provide that the injured parties are entitled to claim damages for other damage which is non-monetary nature by empowering the courts to use discretion in awarding damages based on the nature and seriousness of individual committed tort.

SPU CHONBURI

This study reveals that Thai courts generally award non-monetary damages in a very limited scope, i.e. there are still concerns of how to award this type of damages and whether or not theses damages are regarded as the compensation for the injured parties.

Opportunity cost, however, may be proved by means of economic principle and is not double. The fact that the injured parties should be able to fully recover is to be supported and not to be prejudiced only because it is not monetary damage. The method to find better ways over theses compensation issues is thus very important.

In respect hereof, in order to solve these problems and to adopt a more fairness scheme for the injured parties, this thesis proposes that more exact and clearer provisions of the Civil Commercial Code regarding opportunity cost are to be considered. Last but not least, other methods relating hereto are also proposed in this thesis.

SPU CHONBURI